Domány András

Nyomokban parlamentet is tartalmazott

KÖNYVKRITIKA - LXII. évfolyam, 12. szám, 2018. március 23.

Palasik Mária: Parlamentarizmustól a diktatúráig (1944–1949). Országgyűlés Hivatala, Budapest, 2017, 464 oldal, árjelzés nélkül (7235 Ft)

Ez a kötet a magyar országgyűlések történetéről szóló sorozat újabb darabja, és bár az Országgyűlés Hivatala a kiadó, ami miatt politikai megrendelésre gyanakodhatnánk, Püski Leventének a Horthy-korszak parlamentjéről írt kitűnő könyve után ez is azt mutatja: nincs szó erről, komoly tudományos művet vehet kézbe az olvasó. A könyv három rövid, csonka parlamenti ciklust dolgoz fel. Az Ideiglenes Nemzetgyűlés után 1945 őszén muszáj volt választást tartani, mert ezt Moszkva megígérte, de azt erőltette, hogy a pártok versengés nélkül, közös listával induljanak. Vagyis már ekkor kitalálták volna a későbbi népfrontot, de sikertelenül. Így egy darabig még valódi többpártrendszer működött, azzal a sajátossággal, hogy a többséget birtokló, de a kormányzásban korlátozott Kisgazdapárt időnként saját kormánya ellenzékének szerepét is eljátszotta. Például interpellációkkal, amelyekre a kommunista miniszterek többnyire olyan arrogáns semmitmondással válaszoltak, amilyeneket 70 évvel később, a mai országgyűlésben is hallani időnként. Később, főleg 1947 elejétől aztán a kisgazdáktól kizárt képviselők voltak az igazi ellenzékiek, amíg politikailag, majd személyükben is el nem lehetetlenítették őket a kezdettől kommunista kézben lévő politikai rendőrség segítségével.